

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consensus Veteris Et Moderni Papatus

**Reck, Johann von der
Monasterii Westphaliæ, 1722**

§. 7mus. Motivum septimum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68472)

§. 7mus.

Motivum septimum.

Quia hodierni A catholici haud
 aliam nobis doctrinam offerunt, quàm
 quæ jam pridem ab antiquissimis hæreticis
 infeliciter protrusa, à sanctis Patribus con-
 stanter impugnata, & à plurimis
 Ecclesiæ Conciliis pro-
 fligata est.

Veritatem hujus motivi ut osten-
 dam breviter, juvat hìc ire per
 præcipua quædam hodiernorum No-
 vatorum dogmata. Age, percurra-
 mus illa; & ad singula simul adnote-
 mus doctrinam hæresiarcharum vete-
 rum, qui jam pridem occisissimi sunt,
 & ab ipsis etiam Adversariis nostris
 manifestæ hæreseos condemnantur.
 Videbimus certè, à Luthero & Cal-
 vino nihil novi in lucem datum; sed
 tantùm incubatione novâ iterum ex-
 clusa esse ova quædam vetera ac planè
 rejectitia, quæ ab hæreticis antiquio-
 nibus

ribus pridem posita & exclusa fuerant.

I. Doctrina * Lutheri & * Calvinii est, hominem solâ Fide ad justitiam pervenire, & salutem æternam consequi absque bonorum operum adminiculo. At hoc idem docuerunt olim Eunomiani, & alii quidam etiam temporibus Apostolorum existentes hæretici, de quibus Augustinus L. de hæresibus ad Quodvultdeum, hæresi 54. *Fertur [Eunomius] usque adeò fuisse bonis moribus inimicus, ut asseveraret, quòd nihil cuique obesset quorumlibet perpetratio ac perseverantia peccatorum, si hujus, quæ ab illo docebatur, fidei particeps esset: & L. de fide & operibus C. 14. excutiendum est à cordibus religiosis, ne malâ securitate salutem suam perdant, si ad eam obtinendam sufficere NB. solam fidem putaverint; bene autem vivere, & bonis operibus viam Dei tenere neglexerint. Nam etiam NB.*

I 5

tem-

* Luther tom. 6. fol. 165. pag. 2.

* Calvin. l. 3. institut. c. 11. § 18. & seq.

temporibus Apostolorum, non intellectis quibusdam subobscuris sententiis Apostoli Pauli, hoc eum quidam arbitrati sunt dicere. --- Quoniam ergo hæc opinio NB. tunc fuerat exorta, aliæ Apostolicæ Epistolæ, Petri, Joannis, Jacobi, Judæ, contra eam maximè dirigunt intentionem, ut vehementer astruant, Fidem sine operibus nihil prodesse. &c.

II. Doctrina *Lutheri & *Calvini est, hominem arbitrii liberi penitus expertem esse, & à Deo inevitabili necessitate ita interiùs agi, ut omnia ejus opera, sive bona sive mala, Deo auctori potissimùm adscribenda sint. At hoc idem ante mille & amplius annos docuerunt Manichæi & alii plures, qui vel ab ipsis Adversariis nostris hæreseos notâ inuruntur. De Manichæis quidem fatetur Augustinus L. 1. contra duas Epistolas Pelagianorum C. 2. ita scribens: *dicunt illi*

* Luther de servo arbitr. ad Erasmus tom. 6. fol. 462.

* Calvin. l. 1. institut. c. 18. § 2. & 4.

illi Manichæi, quia primi hominis peccato liberum arbitrium perierit, & nemo jam potestatem habeat bene vivendi, sed omnes in peccatum carnis suæ necessitate cogantur. - - - Quis autem nostrum hoc dicat? Libertas quidem periit per peccatum; sed illa quæ in Paradiso fuit, habendi plenam cum immortalitate justitiam. - - - Liberum verò arbitrium usque adeò in peccatore non periit, ut per illud peccent maximè omnes, qui cum delectatione peccant. De aliis quoque in eundem errorem lapsis ita scribit Tom. 7. in prima ex duabus epistolis datis ad Valentinum: Venerunt ad nos duo Juvenes, Cresconius & Felix, de vestra congregatione se esse dicentes, qui nobis retulerunt, Monasterium vestrum nonnullâ dissensione turbatum, eò quòd quidam in vobis sic gratiam prædicent, ut negent hominis esse liberum arbitrium. Obsecro itaque vos Fratres, ut idipsum dicatis omnes, & non sint in vobis schismata. Primò enim Dominus noster Jesus Christus, sicut
scri-

scriptum est in Evangelio Joannis, non venit, ut judicaret mundum, sed ut salvaretur mundus per ipsum: postea verò, sicut scripsit Apostolus Paulus, judicabit Deus Mundum, quando venturus est. Si igitur non est Dei gratia, quomodo salvat mundum? & si non est liberum arbitrium; quomodo judicat mundum? Proinde librum vel Epistolam meam, quam secum supradicti attulerunt, secundum hanc fidem intelligite, ut neque negetis Dei gratiam, neque liberum arbitrium sic defendatis, ut à Dei gratia separetis.

III. Doctrina Lutheri & Calvinii est, non esse orandum pro defunctis, neque observanda jejunia per Ecclesiam Catholicam instituta. At eodem errore ante utriusque Novatoris tempora jam pridem inquinati fuere Jovinianus, Aërius, & alii plures, quos in numero hæreticorum reponendos esse, etiam ex Adversariis nostris nemo ambigit. De Joviniano docet hoc S. Augustinus L. de hæresibus ad
 Quod-

Quodvultdeum, hæresi 82. ita scribens: à Joviniano quodam Monacho ista hæresis orta est atate nostrâ, cum adhuc juvenes essemus. Hic omnia peccata paria esse dicebat, nec posse peccare hominem lavacro regenerationis accepto, nec aliquid NB. prodesse jejunia, vel à cibis aliquibus abstinentiam. De Aërio quoque ibidem hæresi 53. ita loquitur: Aëriani ab Aërio quodam sunt nominati, qui, cum esset presbyter, doluisse fertur, quòd Episcopus non potuit ordinari: & in Arrianorum hæresim lapsus, propria quoque dogmata addidisse nonnulla dicens: NB. orare vel offerre pro mortuis non oportere: nec NB. statuta solenniter celebranda esse jejunia; sed, cum quisque voluerit, jejunandum, ne videatur esse sub lege. Dicebat etiam Presbyterum ab Episcopo nullâ differentiâ debere discerni.

IV. Doctrina Lutheri & Calvinii est, sanctorum invocationem ab Ecclesia proscribendam esse, neque ipsorum sacris Reliquiis honorem aliquem

quem aut venerationem impendi oportere. At eodem errore, etiam in primitiva Ecclesia impliciti fuere Vigilantius, & Faustus Manichæus, quos ipsimet adversarii nostri ab hæreticorum numero excludere non volunt; nec si velint, possunt. De Vigilantio S. Hieronymus epist. 53. ad Riparium, adversus Vigilantium, ita scribit: *Ais Vigilantium, qui κατ' ἀντιφρασιν hoc vocatur nomine (nam Dormitantius rectius diceretur) os fœtidum rursus aperire, & putorem spurcissimum contra sanctorum Martyrum proferre Reliquias; & nos, qui eas suscipimus, appellare cinerarios & NB idololatrias, qui mortuorum hominum ossa veneremur. O! infelicem hominem, & omni lacrymarum fonte plangendum! Nos, non dico Martyrum Reliquias, sed ne Solem quidem & Lunam, non Angelos; non Archangelos, non Cherubim, non Seraphim, & omne nomen, quod nominatur & in presenti sæculo & in futuro, colimus & adoramus,*

ramus,

ramus; ne serviamus creaturæ potius, quàm Creatori; qui est benedictus in secula. Honoramus autem Reliquias Martyrum, ut eum, cujus sunt Martyres, adoremus. Honoramus servos, ut honor servorum redundet ad Dominum, qui ait: qui vos suscipit, me suscipit &c.

De Fausto autem Manichæo idem scribit, & errorem hunc fusissimè infectatur S. Augustinus tom. 6. l. 20. contra Faustum Manichæum c. 21. ubi sic loquitur: *Quod etiam hinc nobis calumniatur Faustus, quòd Martyrum memorias honoramus, in hoc dicens nos idola convertisse; non tam me movet, ut huic calumniæ respondeam, quàm ut ipsum Faustum ostendam, studio calumniandi, etiam ab ipsius Manichæi vanitatibus exorbitare voluisse.*

--- *Populus Christianus memorias Martyrum religiosa solemnitate concelebrat, & ad excitandam imitationem, & ut meritis eorum consocietur, atque orationibus adjuvetur: ita tamen, ut nul-*
li

li Martyrum, sed ipsi Deo Martyrum sacrificemus, quamvis in memorias Martyrum constituamus altaria. Quis enim Antistitum in locis sanctorum corporum assistens altari, aliquando dixit: Offerimus tibi Petre, aut Paule, aut Cypriane? sed, quod offertur, offertur Deo, qui Martyres coronavit; ut ex ipsorum locorum admonitione major affectus exsurgat, ad acuendam charitatem, & in illos, quos imitari possumus; & in illum, quo adjuvante possumus. Colimus ergo Martyres: at verè illo cultu, quæ græcè latria dicitur, cum sit quædam propriè divinitati debita servitus, nec colimus, nec NB colendum docemus, nisi unum Deum.

V. Doctrina Lutheri & Calvinii est, sub speciebus Eucharisticis, quas venerationi publicæ circumferimus, corpus & sanguinem Christi revera præsentem non esse, adeoque nec adorari posse. Sed & ista hæresis jam dudum prostratissima fuit, primùmque tradita ab hæreticis quibusdam

dam

dam tempore Constantini Copronymi circa annum 754. deinde à quodam Joanne Scoto circa annum 850 ; ac denique, ut alios posteriores taceam, à Berengario hæretico circa an. 1050.

De prioribus fusè agitur in Synodo * Nicæna 2da, actione 6ta, Tom. 3. sub finem, ubi error iste, quo putabant in Eucharistia tantum esse imaginem veri Corporis & Sanguinis Christi, ita rejicitur & confutatur: *Nemo unquam Sanctorum Apostolorum, aut gloriosorum Patrum nostrorum, incruentum nostrum Sacrificium, imaginem corporis illius dixerit. Nam is, qui accepit à Domino, sic non dicit aut confitetur; sed audiunt eum sic dicentem Evangelicè: nisi comederitis carnem Filii hominis, & biberitis ejus Sanguinem, non habebitis vitam in vobis: & qui manducat carnem meam, & bibit Sanguinem meum, in me manet, & ego in eo. Et cum accepisset panem, & gratias egisset, fregit & dedit Discipulis suis,*

* Exstat tom. 7. concil. Paris. pag. 838.

suis, & dixit: accipite, edite: hoc est
 Corpus meum. Non autem dixit: Su-
 mite, edite imaginem Corporis mei.
 Quin etiam Paulus Divinus Apostolus,
 è sacris Domini verbis hauriens, dixit:
 ego accepi à Domino, quod & tradidi
 vobis &c. ---- Legas, quousque voles;
 nusquam invenies, neque Dominum,
 neque Apostolos, neque Patres, incruen-
 tum illud Sacrificium, quod à Sacerdote
 offertur, imaginem dixisse; verùm ipsum
 Corpus & ipsum Sanguinem. De Beren-
 gario autem, & Joanne Scoto, ex quo
 ille suos errores hausit, fusè agitur in
 variis Conciliis circa annum 1050. &
 alios sequentes habitis, relatisq; Tom.
 9. Conciliorum Parisiis editorum an-
 no 1671: ubi præter alia etiam pag.
 1050. recensetur opusculum aliquod
 anno 1088. exaratum, in quo ita scri-
 bitur: Beringerius Andegavensis here-
 sim sui nominis condidit, & veritatem
 Dominici Corporis & Sanguinis, contra
 Evangelicam veritatem abnegare præ-
 sumpsit, asserens, panem & vinum in
 Sa-

Sacrificio Domini non verè, nec essentialiter, sed figuratè tantùm converti in Corpus & Sanguinem Dominicum: quod Catholica Fidei & Evangelica veritati apertissimè adversatur, uti sancti Patres docuerunt. Quapropter sanctus Leo Papa IX. eandem hæresin suo tempore ad Apostolicam Sedem per literas delatam, generali Synodi judicio diligentius ventilavit, & ventilatam Synodali judicio damnavit.----- Deinde ipsum ad proximam tunc Synodum, in proximo Septembri ab eo Vercellis celebrandam, vocavit audiendum. Ad hanc Synodum non ipse Beringerius, sed quidam ejus fautores pervenerunt; qui eum defendere volentes, in primo aditu defecerunt. Dominus autem Apostolicus iterum Synodali judicio sententiam Beringerii & NB. librum Joannis Scoti de Corpore Domini sub anathemate damnavit; & fidem, quam omnes Catholici de veritate Corporis & Sanguinis Domini hætenus habuerunt, & adhuc habent, confirmavit.----- Victor quoque Papa,

Successor sancti Leonis Papæ, misso Legato in Gallias, Hildebrando tunc Archidiacono, sed nostri temporis Apostolico, generalem Synodum Turonis congregavit: in qua ipse Beringerius, cum se penitus defendere non posset, sub iurejurando propriam hæresim anathematizavit, licet postea ad eandem redierit. Nicolaus autem Papa eidem Beringerio Romæ in generali Synodo audientiam concessit, causamque ejus cum 113. Episcopis Synodali Judicio ventilavit. Sed ille iterum, cum sectam suam defendere non valeret, tandem quasi correptus, libros propriæ hæreseos, in conspectu Domni Apostolici & totius Synodi, manu propriâ concremavit; & errore abnegato, Catholicam professionem, quam in Turonensi Concilio fecerat, sub iurejurando iterum renovavit; ita pronuntians: Ego Berengarius indignus Diaconus Ecclesie S. Mauritii Andegavensis, cognoscens veram & Apostolicam fidem, anathematizo omnem hæresim, præcipuè de qua infamatus sum: que
astru-

astruere conatur, panem & vinum, quæ
in Altari ponuntur, post consecrationem
solummodo Sacramentum, & non verum
Corpus & Sanguinem Domini nostri Je-
su Christi esse &c.

VI. Doctrina Lutheri & Calvini
est, *cœlibatum clericalem & omnia
castitatis perpetuæ vota non solum re-
jicienda; sed etiam abominationi Di-
vinæ obnoxia esse. At hoc ipsum vi-
rus ante mille trecentos annos jam
pridem ructavere Jovinianus & Vigi-
lantius, quorum impurissimas fæces
Novatores isti maluerunt resorbere,
quàm incorruptæ doctrinæ fontes à
primis Ecclesiæ Patribus propinatos
bibere. De Joviniano hæretico S. Au-
gustinus l. de hæresibus ad Quodvult-
deum, hæresi 82. ita loquitur: *Virgi-
nitatem etiam Sanctimonialium & con-
tinentiam sexûs virilis, in Sanctis eli-
gentibus cœlibem vitam, conjugiorum
castorum atque fidelium meritis adæqua-
bat: ita ut quædam Virgines sacræ, pro-*

K 3

vectæ

*Calvin. l. 4. instit. C. 13.

*vecta jam etatis in urbe Roma, ubi hac
 docebat, eo audito nupsisse dicantur....
 Citò tamen ista hæresis oppressa & ex-
 tineta est, nec usque ad deceptionem a-
 liquorum Sacerdotum potuit pervenire.
 De Vigilantio quoque & ejus doctrina,
 in præfatione Concilii Senonensis an-
 no 1528. habiti ita legitur: *rejectus
 est post eos [videlicet post Manichæum
 & Aërium] Epicureus Vigilantius, in-
 fensus admodum Ecclesiastica pudicitia;
 quandoquidem immundo spiritu agita-
 tus in tantam prorupit amentiam, ut
 continentiam hæresin, pudicitiam dicat
 libidinis seminarium. Quare sacram
 continentia legem non ferens, libidini
 fræna permittit, nullos volens sacris
 initiari, qui uxores prius non duxerint:
 quasi nihil sit, quo homines, divinâ gra-
 tiâ adjuti, distent à porcis; nihil quo
 differant à brutis animantibus. Pessimè
 certè de restituto à Christo humano ge-
 nere judicat, qui ita censet. --- Pro-
 banda est latina Ecclesia continentia,
 utpote qua sanctitate præfulgeat, liber-
 tatém-**

tatém-

ratemque præstet, Dominum sine impedimento obsecrandi. Non abs re ergo Ecclesiasticâ censurâ repulsa est Vigilanti & affectarum ejus assertio impudentissima.

Nimis prolixum foret, si per omnia Lutheri & Calvinii dogmata cursu eodem pergerem. Qui plura volet, videre poterit ea de re Jodocum Coccium in *thesauro Catholico*, Jacobum Gualtherium in *Tabula Chronographica*, & Georgium Scherer S. J. partim in libello, quem germanicè *den Lutherischen Bettler-Mantel* / latinè *Lutheranum centonem* vocat, partim in *Apologia* adversus Jacobum Herbrandum edita. Id unum ex iis, quæ hucusque dicta sunt, hîc breviter sciscitari lubet, satiùsne sit adstringere se societati istorum Novatorum, qui ex hæreticis etiam suomet judicio jam pridem damnatissimis doctrinam suam miserè confarcinârunt; an verò ad Catholicam Ecclesiam se adjungere, quæ hæreticos

antea recensitos tot ante sæcula legitime condemnavit, & usque in hodiernam horam semper in sua fide stabilis & immutata mansit? Fierine potest, ut ea, quæ ante annos mille & amplius à S. Augustino, à S. Hieronymo, à tot aliis non minùs doctrinâ, quàm sanctitate præstantissimis Patribus & Conciliis velut hæretica, impia, scelerata dogmata condemnata ac rejecta sunt; nunc iterum novâ metamorphosi, Christiana, pia, honesta, & ab omni scelere expedita esse cœperint? idque non alia ex causa, quàm quia Lutherus & Calvinus ita censuerunt: *Sic volo, sic jubeo; stat pro ratione voluntas?*

§ Stavus,